

**7 POWODÓW
BY WPROWADZIĆ REALNĄ
OCHRONĘ DZIECI PRZED
INTERNETOWĄ PORNOGRAFIĄ**

RAFAŁ DOROSIŃSKI

ORDO IURIS
Cywilizacja

WWW.ORDOIURIS.PL

**7 POWODÓW
BY WPROWADZIĆ
REALNĄ OCHRONĘ DZIECI
PRZED INTERNETOWĄ
PORNOGRAFIĄ**

INSTYTUT NA RZECZ KULTURY PRAWNEJ ORDO IURIS
WARSZAWA 2024

I. Wstęp

Na początku października 2024 r. rozpoczęto zbórkę 100 tysięcy podpisów pod obywatelską inicjatywą ustawodawczą „Stop narkotykowi pornografii”¹ której celem jest doprowadzenie do przyjęcia ustawy chroniącej dzieci przed internetową pornografią. Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie generalnego zakazu udostępniania na terenie Polski, materiałów pornograficznych² w internecie, *w sposób, który umożliwia zapoznanie się z nimi osobom małoletnim*. Podmioty udostępniające treści pornograficzne mają zostać zobowiązane do wprowadzenia skutecznego mechanizmu weryfikującego pełnoletność użytkownika.

Podnoszony czasem argument, iż pornografia nie jest wcale czymś nowym, że towarzyszyła człowiekowi od zawsze i nie spowodowała wielkiej szkody okazuje się skrajnie naiwny, gdy weźmiemy pod uwagę, że dzisiejsza pornografia jest nieporównywalnie bardziej dostępna i bardziej ekstremalna niż cokolwiek, co widziano wcześniej, nawet jedno pokolenie temu.

Przykładowo, według danych z 2024 r. największa strona pornograficzna na świecie każdego miesiąca odwiedzana jest 5 miliardów 450 milionów razy³. W samym 2019 r. umieszczono na niej 6,83 mln nowych filmów⁴, a w ciągu każdej minuty oglądanych było 220 tys. filmów⁵. A to tylko jedna strona pornograficzna. Blisko 80 proc. światowego ruchu na

tej stronie przypada na 20 krajów. Polska w 2023 r. znajdowała się na miejscu 12⁶.

Wielu nastolatków sięga po pornografię jako podstawowe narzędzie edukacyjne nieraz na długo przed swoim pierwszym pocałunkiem. W efekcie, dla wielu z nich, pierwszym doświadczeniem seksualnym okazują się oglądane na ekranie dehumanizujące sceny seksualnych orgii, przemocy i poniżania.

II. Dostęp dzieci do pornografii – skala zjawiska

Z badań⁷ Państwowego Instytutu Badawczego NASK z końca 2022 r. wynika, że:

- 73 proc. dzieci deklaruje, że znalezienie pornografii nie sprawia im trudności,
- średnia wieku, w którym dzieci pierwszy raz widziały treści pornograficzne, wynosi niespełna 11 lat. Prawie co piąty (18,5 proc.) z ankietowanych miał mniej niż 10 lat, kiedy po raz pierwszy zetknął się z treściami o charakterze seksualnym,
- pornografię przynajmniej raz widziało prawie 70 proc. 16-latków. Regularną, codzienną praktykę oglądania filmów czy zdjęć pornograficznych deklaruje niemal co czwarty (23,9 proc.) nastolatek,
- jeden na trzech (33,4 proc.) spośród najmłodszych uczestników badania nie potrafi określić, czy rzeczywistość seksualna przedstawiana w filmach pornograficznych jest taka jak w realnym życiu,

W świetle powyższego nie dziwi, że 24 proc. polskich nastolatków wyraża obawę o uzależnienie od pornografii.⁸

1 www.StopNarkotykowiPornografii.pl

2 Proponuje się przyjęcie następującej definicji treści pornograficznych:
„treści przedstawiające rzeczywisty, udawany, wytworzony lub przetworzony:
a) stosunek płciowy obejmujący widoczne zespolenie narządów płciowych oraz pozycje oralno-genitalne, analno-genitalne, oralno-analne, między osobami dorosłymi tej samej lub odmiennej płci,
b) masturbację,
c) zoofilię,
d) sadystyczne lub masochistyczne praktyki w kontekście seksualnym.”

3 [pornhub.com Web Traffic Statistics](https://www.pornhub.com), “Semrush”, <https://www.semrush.com/website/pornhub.com/overview/>

4 [2019 Year in Review](https://www.pornhub.com/insights/2019-year-in-review), <https://www.pornhub.com/insights/2019-year-in-review>

5 Tamże.

6 [2023 Year in Review](https://www.pornhub.com/insights/2023-year-in-review), <https://www.pornhub.com/insights/2023-year-in-review>

7 red. R. Lange, *Nastolatki wobec pornografii cyfrowej. Trajektorie użytkowania*, NASK, 2022.

8 Red. R. Lange, *Nastolatki 3.0. Raport...* dz. cyt.

Już same powyższe statystyki muszą budzić niepokój i zdają się wołać o powstrzymanie pornograficznej epidemii wśród dzieci. By skutecznie na nie odpowiedzieć **potrzebne jest wyraźne wyartykułowanie najważniejszych powodów by wprowadzić realną ochronę dzieci przed internetową pornografią.** Oto siedem najważniejszych z nich:

III. Siedem powodów by wprowadzić realną ochronę dzieci przed internetową pornografią

1. Pornografia prowadzi dzieci do uzależnienia

W świetle dostępnej wiedzy naukowej nie ulega wątpliwości, że korzystanie z pornografii niesie ze sobą ryzyko uzależnienia w oparciu o mechanizmy podobne do tych występujących w przypadku uzależnienia od narkotyków, tytoniu, alkoholu czy hazardu.^{9,10}

Jak przyznał dr. hab. Mateusz Gola z Instytutu Psychologii Polskiej Akademii Nauk, „[t]o, co widzimy w mózgu osób kompulsywnie korzystających z pornografii, to dokładnie ten sam mechanizm, który widzimy np. w uzależnieniu od hazardu czy uzależnieniu od substancji.”¹¹ W tym od narkotyków. Jak wykazała Dr. Valerie Voon z Cambridge University szkodliwy wpływ pornografii na mózg jest niemal dokładnie taki sam jak uzależnienia od narkotyków¹².

W przypadku dzieci i nastolatków podatność na różnego rodzaju uzależnienia, szczególnie

uzależnienie od pornografii, jest wyższe niż w przypadku dorosłych. Wynika to w znacznej mierze z różnic w rozwoju neurologicznym między obiema grupami wiekowymi. W okresie nastoletnim:

- nie jest jeszcze w pełni rozwinięty obszar mózgu (kora przedczołowa) odpowiedzialny za kontrolę zachowań, hamowanie impulsów i popędów,
- bardzo rozwinięte są obszary odpowiedzialne za pamięć długotrwałą, co związane jest z wysoką w porównaniu do późniejszych lat, zdolnością przyswajania i zapamiętywania informacji.

Ta wyjątkowa zdolność do zapamiętywania i uczenia się związana jest także z neuroplastycznością mózgu, która jest największa w okresie dojrzewania. Gdy maleje wraz z wiekiem, nawyki i zmiany, które zaszły w okresie nastoletnim utrwalają się („zastygają”) na bardzo długo.

O ile, ze względu na destrukcyjny wpływ na zdrowie, narkotyki są całkowicie nielegalne, a alkohol, papierosy i hazard są dostępne wyłącznie dla osób pełnoletnich (odpłatnie i za okazaniem dowodu), o tyle dostęp do pornografii, pomimo jej podobnie szkodliwego wpływu, nie podlega w praktyce żadnym ograniczeniom i może być całkowicie bezkosztowy.

2. Pornografia wprowadza nastolatki w błąd, deformuje ich postrzeganie seksualności i demoralizuje – toksyczna i szkodliwa treść pornografii

Mając na uwadze, że wiele młodych osób uznaje pornografię za najbardziej pomocne źródło wiedzy na temat seksu¹³, musi niepokoić to, czego pornografia uczy młode pokolenie.

9 T. Love, C. Laier i in., *Neuroscience of Internet Pornography Addiction: A Review and Update*, "Behavioral sciences", 2015, <https://doi.org/10.3390/bs5030388>.

10 R. Stark, T. Klucken, *Neuroscientific Approaches to (Online) Pornography Addiction*, [w:] red. R. Stark, T. Klucken, "Internet Addiction. Neuroscientific Approaches and Therapeutical Implications Including Smartphone Addiction", 2017, https://doi.org/10.1007/978-3-319-46276-9_7.

11 M. Gola, M. Wordecha, G., Lew-Starowicz i in., *Can Pornography be Addictive...*dz. cyt.

12 V. Voon, T. B. Mole i in., *Neural Correlates of Sexual Cue Reactivity in Individuals with and without Compulsive Sexual Behaviours*. "Plos One", 2014, <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0102419>.

13 E. F. Rothman, J. J. Beckmeyer i in., *The Prevalence of Using Pornography for Information About How to Have Sex: Findings from a Nationally Representative Survey of U.S. Adolescents and Young Adults*, "Archives of sexual behavior", 2021, <https://doi.org/10.1007/s10508-020-01877-7>.

Jednym zdaniem, przedstawia jako normalne to, co wypaczone, niebezpieczne i ryzykowne. W szczególności:

- **przemoc** – według najbardziej ostrożnych szacunków 1 na 3 takie filmy pokazuje przemoc seksualną lub agresję.¹⁴ W 97 proc. przypadków przemoc skierowana jest wobec kobiet¹⁵. Niemal zawsze kobiety wobec których stosowana jest przemoc lub agresja reagują neutralnie lub z przyjemnością¹⁶.
- **kazirodztwo** – wzbudzające w normalnych okolicznościach niesmak i odrazę kazirodztwo na stronach pornograficznych jest promowane i normalizowane. Wedle różnych szacunków filmy zawierające treści (opisywane jako) kazirodcze stanowią od 10 proc.¹⁷ do nawet 50 proc.¹⁸ filmów umieszczanych na stronach pornograficznych.
- **zdrada** – choć w realnym świecie doświadczenie zdrady jest przeżyciem traumatycznym, ocenianym jako osobista tragedia i stanowi najczęstszą przyczynę rozpadu związku w różnych kulturach, to przemysł pornograficzny przedstawia zdradę i niewierność jako coś atrakcyjnego i ekscytującego. Żony zdradzające mężów, mężowie zdradzający żony, mężowie oglądający, jak ich żony odbywają stosunek seksualny z innymi – tego typu scenariusze są powszechne w pornografii.
- **poniżanie i upokarzanie** – pornografia „głównego nurtu” normalizuje zachowania takie jak plucie na partnerkę, duszenie, policzkowanie,

kneblowanie, ciągnięcie za włosy, seks grupowy czy poniżające traktowanie kobiet przez więcej niż jednego mężczyznę na raz. Jak przyznaje jedna z niewielu kobiet – reżyserka porno, Erika Lust, „policzkowanie, duszenie, kneblowanie i plucie stało się alfą i omegą każdej sceny porno i to nie w kontekście BDSM. Są one przedstawiane jako standardowe sposoby uprawiania seksu, podczas gdy w rzeczywistości są to nisze.”¹⁹

Jest to szczególnie niepokojące, biorąc pod uwagę, że pornografia może kształtować sposób, w jaki ludzie, szczególnie młodzi ludzie, myślą o seksie²⁰. Wskazuje się, że z reguły im więcej pornografii ktoś konsumuje, tym większym alfabetą seksualnym się staje²¹.

Co więcej, dzieci, które zetknęły się z treściami pornograficznymi deklarują chęć powtórzenia tego, co widziały²². W dużym brytyjskim badaniu taką chęć wyraziło 39 proc. chłopców w wieku 13-14 lat²³.

3. Pornografia obniża samokontrolę, powoduje trudności emocjonalne i utrudnia ogólny rozwój dzieci

Młodzieńczy okres życia to czas odkrywania talentów i pasji, rozwijania umiejętności społecznych, zawiązywania przyjaźni, zdobywania wiedzy i wyznaczania wartościowych celów. Kluczowe znaczenie w ich osiągnięciu, podobnie jak w tworzeniu rodziny, prowadzeniu biznesu, osiągnięciu

14 N. Fritz, V. Malic, *A descriptive analysis of the types, targets, and relative frequency of aggression in mainstream pornography*, "Archives of Sexual Behavior", 2020, <https://doi.org/10.1007/s10508-020-01773-0>.

15 Tamże.

16 Tamże. Por także badanie wskazujące, że taka reakcja miała miejsce w 95 proc. przypadków agresji: A. J. Bridges, R. Wosnitzer i in., *Aggression and Sexual Behavior in Best Selling Pornography Videos: A Content Analysis Update. Violence Against Women*, 2010, <https://doi.org/10.1177/1077801210382866>.

17 F. Vera-Gray, C. McGlynn i in., *Sexual violence as a sexual script ...dz.* cyt.

18 L. Andrews, *Experts slam America's disgusting obsession with INCEST amid signs up to half of all porn consumed in US is 'family themed'*, "Daily Mail", 29.03.2024, <https://www.dailymail.co.uk/health/article-13227585/experts-slam-americas-incest-obsession-family-themed-porn.html>

19 A. Moore, C. Khan, *The fatal, hateful rise of choking during sex*, "The Guardian", 25.07.2019, <https://www.theguardian.com/society/2019/jul/25/fatal-hateful-rise-of-choking-during-sex>

20 A. Katehakis, *Arousal Templates in Sex Addiction*, "Psychology Today", 4.05.2011, <https://www.psychologytoday.com/intl/blog/sex-lies-trauma/201105/arousal-templates-in-sex-addiction>

21 P. J. Wright, R. S. Tokunaga, i in., *Pornography vs. sexual science: The role of pornography use and dependency in U.S. teenagers' sexual illiteracy*, 2021, <https://doi.org/10.1080/03637751.2021.1987486>.

22 E. Martellozzo, A. Monaghan i in., *"I wasn't sure it was normal to watch it". A quantitative and qualitative examination of the impact of online pornography on the values, attitudes, beliefs and behaviours of children and young people*, NSPCC, 2017, <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.3382393>.

23 J. Hardy, *Half of all children have watched porn online - including a quarter of 11-year-olds*, "Independent", 16.06.206, <https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/porn-children-pornography-online-nspcc-half-children-quarter-11-year-olds-a7082791.html>

sukcesu w sporcie czy realizacji zawodowej kariery odgrywa samokontrola i autodyscyplina.

Pornografia ją podważa i osłabia. Zabiera czas, przekierowuje uwagę, osłabia koncentrację. Analiza²⁴ komentarzy nastoletnich chłopców regularnie oglądających pornografię wykazała, że wielu z nich opisuje swój nawyk jako uzależnienie prowadzące do apatii, depresji, poczucia zmęczenia, obniżonego nastroju i utraty motywacji („Czuję się wyczerpany i pozbawiony energii. Nie mam motywacji, aby cokolwiek robić. Czuję się zbrukany i słaby.”).

Wielu konsumentów pornografii używa jej jako mechanizmu radzenia sobie ze stresem, samotnością, smutkiem, nudą lub nerwami. Badania pokazują jednak, że pornografia, zamiast stanowić zdrowe ujęcie dla negatywnych emocji, może w dłuższej perspektywie szkodzić zdrowiu psychicznemu.

W badaniach naukowców z Columbia University, Yale University i UCLA zaobserwowano negatywną korelację między korzystaniem z pornografii a kondycją emocjonalno – psychiczną²⁵. Tego rodzaju zależność zaobserwowana została w wielu innych badaniach, wskazujących, że im ktoś więcej konsumuje pornografii tym większe prawdopodobieństwo, że doświadczy problemów ze zdrowiem psychicznym, takich jak depresja, lęk, stres i trudności społeczne^{26,27}.

W efekcie, osoby, które używają pornografii jako ucieczki od nieprzyjemnych emocji, ostatecznie wykazują jedne z najniższych poziomów dobrostanu emocjonalnego i psychicznego²⁸.

4. Pornografia pobudza nastolatki do przedwczesnej inicjacji seksualnej, deformuje ją i prowadzi do ryzykownych zachowań seksualnych

Regularne korzystanie z pornografii wiąże się z wcześniejszą inicjacją seksualną oraz większym prawdopodobieństwem angażowania się w ryzykowne zachowania seksualne, takie jak przelotne kontakty seksualne, seks analny, seks grupowy i łączenie spożywania substancji psychoaktywnych ze współżyciem seksualnym. W najnowszych badaniach NASK podkreśla się, że „ci z młodych internautów, którzy codziennie korzystają z dostępu do pornografii, dwukrotnie częściej odbywają wczesną inicjację seksualną (przed ukończeniem 15 roku życia).”²⁹

Co to oznacza w praktyce? Wiele dziewcząt dorasta marząc, że ich pierwszy romantyczny związek będzie wyjątkowy - trzymanie się za ręce lub pocałunek z chłopakiem, który ją szanuje i troszczy się o nią. Zamiast tego, spotyka je łamiąca serce rzeczywistość przeorana przez antykulturę porno.

Jak wynika z przeprowadzonego w Wielkiej Brytanii przez *Daily Mail* badania³⁰, 31 proc. nastolatków po inicjacji seksualnej podjęło aktywność seksualną, w tym seks oralny, bez nawet pocałunku w usta od chłopaka.

Autorka książki *Big Porn Inc: Exposing The Harms Of The Global Pornography Industry* zauważa, że dziewczęta dorastają w kulturze, która wymaga od nich, by świadczyły usługi seksualne w zamian za zdawkowe oznaki czułości. Gdy zapytała dziewczęta w wieku 12 i 13 lat, skąd wiedzą, czy chłopak je lubi, odpowiedziały: „Jeśli nadal chce z tobą rozmawiać po tym, jak [uprawiasz z nim

24 S. R. Sangeado, *Impact of Pornography Use in Adolescent Boys: Boys' Self-Reports on Their Use of Pornography*, University of Rhode Island, 2016, <https://digitalcommons.uri.edu/cgi/view-content.cgi?article=1485&context=srhonorsprog>.

25 A. Kor, S. Zilcha-Mano, *Psychometric development of the Problematic Pornography Use Scale*. "Addictive Behaviors", 2014, <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2014.01.027>.

26 M. E. Levin, J. Lillis, S. C. Hayes, *When is online pornography viewing problematic among college males? Examining the moderating role of experiential avoidance*, 2012, <https://doi.org/10.1080/10720162.2012.657150>.

27 C. Camilleri, J. T. Perry, S. Sammut, *Compulsive Internet Pornography Use and Mental Health: A Cross-Sectional Study in a Sample of University Students in the United States*, "Frontiers in Psychology", 2021, <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.613244>.

28 C. C. Brown, J. A. Durtschi i in., *Understanding and predicting classes of college students who use pornography*,

"Computers in Human Behavior", 2017, <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.09.008>.

29 NASK, *Ryzykowne zachowania*

30 T. Carey, *The heartbreaking reality of a teenage girl's sex life: When stories of abuse among school pupils hit the headlines, FE-MAIL set out to uncover the truth. Here, we reveal the results of our shattering poll*, „Daily Mail”, 9.06.2021, <https://www.dailymail.co.uk/femail/article-9669443/Heart-breaking-reality-teenage-girls-sex-life.html?ITO=applenews>
Wyniki badania są, o czym mowa w tekście, spójne z raportem tamtejszego rządowego Office for Standards in Education, Children's Services and Skills który wykazał, że dziewięć na dziesięć dziewcząt doświadcza seksistowskich wyzwisk i niechcianych zdjęć w szkole.

seks oralny]”. Jeden chłopiec w wieku licealnym powiedział dziewczynie: „Jeśli zrobisz mi [seks oralny], dam ci buziaka”.

5. Pornografia wprowadza przemoc między partnerami, między dziećmi i między dorosłymi a dziećmi.

a) przemoc wewnątrz związku – wobec dziewczyny, partnerki, żony.

Treści pornograficzne rzutują na rzeczywiste zachowania młodzieży (jednocześnie formując i utrwalając na wiele lat ich przyzwyczajenia i rutyny seksualne):

- nastolatki oglądające pornografię są bardziej skłonne do agresywnych zachowań podczas seksu, w tym do uderzania (*slapping*) i obrażania swoich partnerów³¹.
- „chłopcy stykający się z pornografią zawierającą przemoc sami stosują ją 2-3 razy częściej w swoich związkach”. Wraz ze „wzrostem ekspozycji na poniżające lub przedstawiające agresję sceny seksualne, bardziej prawdopodobnym jest, że tego rodzaju schematy (scripts) będą się aktywowały w rzeczywistych związkach randkowych.”³²
- częstsze oglądanie pornografii jest „związane z niższymi umiejętnościami budowania relacji oraz niższą zdolnością odmowy. Jej oglądanie wspólnie z partnerem w przeszłości wiązało się z częstszym doświadczaniem przemocy w związkach randkowych oraz (...) częstszymi konfliktami werbalnymi w aktualnym związku. (...) oglądanie pornografii w okresie dorastania niesie ze sobą negatywne skutki w relacjach romantycznych.”³³

b) przemoc między dziećmi – ekspozycja na treści pornograficzne zwiększa przestępczość seksualną między małoletnimi

W Polsce, co piąty czyn o charakterze seksualnym dokonywany jest przez osoby nieletnie. Większość z tych czynów skierowana jest wobec innych dzieci³⁴. W Wielkiej Brytanii, w 2022 r. dzieci w wieku 10 – 17 lat popełniły ponad połowę (52 proc.) przestępstw związanych z seksualnym wykorzystywaniem dzieci. Odsetek ten wzrósł trzykrotnie w ciągu 10 lat, co, zdaniem policji, wynika z nieograniczonego dostępu dzieci do treści pornograficznych³⁵.

c) przemoc między dorosłymi a dziećmi – ekspozycja na treści pornograficzne zwiększa ryzyko, że dziecko padnie ofiarą molestowania seksualnego³⁶

Pornografia stanowi ważne narzędzie w procesie uwodzenia dziecka przez internet, w którym dorosła osoba stara się zyskać zaufanie dziecka w celu późniejszego wykorzystania seksualnego małoletniego (*grooming*). Działanie takie, będące wielu krajach, w tym w Polsce, przestępstwem³⁷, może odbywać się zarówno w świecie rzeczywistym, jak i online (*cybergrooming*), w szczególności poprzez media społecznościowe.

Relationship Skills and Behaviors, "The Journal of Sex Research", 2022, <https://doi.org/10.1080/00224499.2022.2096844>.

34 A. Więcek – Durańska, *Nieletni sprawcy zgwałcenia ze szczególnym okrucieństwem*, „Probacja”, nr 2/2024, s. 171-194, DOI: 10.5604/01.3001.0054.6063.

35 <https://news.sky.com/story/half-of-recorded-child-sexual-abuse-offences-committed-by-other-children-new-figures-reveal-13044814>

36 <https://fightthenewdrug.org/ways-the-porn-industry-fuels-child-sexual-abuse/>

37 W wielu krajach, w tym w Polsce, grooming jest uznawany za przestępstwo, określone w art. 200 KK:

§ 1. Kto w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 197 § 3 pkt 2 lub art. 200, jak dla rodziców ofiar groomingu również produkowania lub utrwalania treści pornograficznych, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej nawiązuje kontakt z małoletnim poniżej lat 15, zmierzając, za pomocą wprowadzenia go w błąd, wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania sytuacji albo przy użyciu groźby bezprawnej, do spotkania z nim, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Kto za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej małoletniemu poniżej lat 15 składa propozycję obcowania płciowego, poddania się lub wykonania innej czynności seksualnej lub udziału w produkowaniu lub utrwalaniu treści pornograficznych, i zmierza do jej realizacji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

31 P. Wright, D. Herbenick i in., *Exploratory Findings on U.S. Adolescents' Pornography Use, Dominant Behavior, and Sexual Satisfaction*, "International Journal of Sexual Health", 2021, <https://doi.org/10.1080/19317611.2021.1888170>.

32 W. L. Rostad, D. Gittins-Stone i in., *The Association Between Exposure to Violent Pornography and Teen Dating Violence in Grade 10 High School Students*, "Archives of Sexual Behavior", 2019, <https://doi.org/10.1007/s10508-019-1435-4>.

33 Ch. Huntington, B. Willoughby, G. Rhoades, *Associations of Adolescents' Pornography Viewing with their Romantic*

Sprawcy używają pornografii do oswajania i szkolenia swoich małoletnich ofiar. W raporcie *International Centre for Missing & Exploited Children* zauważa się, że „przestępcy wykorzystują pornografię, aby nauczyć dziecko masturbacji, pozowania do wyzywających zdjęć, seksu oralnego, obcowania seksualnego i innych czynności seksualnych.”³⁸ Podsuwane materiały pokazują dziecku, co sprawca chce, aby zrobiło. „Wczesna ekspozycja na pornografię może wpłynąć na to, co dziecko uznaje za dopuszczalne i osłabić jego zdolność do unikania lub zapobiegania niebezpiecznym sytuacjom...”³⁹

Według polskiego badania EU Kids Online z roku 2018 na pytanie „Czy w ciągu ostatniego roku choć raz otrzymałeś/aś przez internet jakiekolwiek wiadomości związane z seksem? Chodzi o słowa, zdjęcia, obrazki lub filmy” twierdząco odpowiedziało:

- 12 proc. chłopców i 9 proc. dziewcząt w wieku 13-14 lat oraz
- 24 proc. chłopców i 23 proc. dziewcząt w wieku 15-17 lat⁴⁰.

6. Pornografia upośledza zdolność tworzenia trwałych, romantycznych relacji

Uzależnienie, głowa pełną toksycznych i szkodliwych fantazji pornograficznych, obniżona samokontrola, seria przelotnych doświadczeń seksualnych ugruntowujących przedmiotowe podejście do „partnera”, skłonność do stosowania na nich przemocy i poniżających zachowań – każde z tych uwarunkowań wpływa negatywnie na zdolność tworzenia trwałych związków przez młodych ludzi.

W tym miejscu warto dodać jedynie, że pornografia:

- **przedstawia seks oderwany od miłości, odpowiedzialności, zaufania i zobowiązań.** W pornografii wszystko kręci się wokół widza. Wirtualna „partnerka” (jej obraz) nigdy się nie zestarzeje, nigdy się nie znudzi ani nie zrytuje, nigdy nie będzie miała „gorszego” dnia ani nie będzie potrzebowała wsparcia emocjonalnego. A jeśli kiedykolwiek przestanie cię bawić, można ją jednym kliknięciem wymienić na inną.
- **izoluje.** Wiele dziewcząt i młodych kobiet poszukuje intymności i czułości. Tymczasem młodzi mężczyźni, jak zauważa psycholog Philip Zimbardo, „nie znają języka kontaktu twarzą w twarz (...). Ciągłe podniecenie, zmiana, ekscytacja nowością sprawiają, że są niesynchronizowani z relacjami, które rozwijają się powoli – relacjami, które budują się stopniowo.”⁴¹ W swojej książce argumentuje, że pornografia i gry komputerowe oferują alternatywę dla relacji i rozrywki z prawdziwego życia. Ta izolująca alternatywa jest dla wielu „znacznie mniej wymagająca i o wiele bardziej atrakcyjna niż rzeczywisty seks, sport czy interakcje społeczne”.
- **normalizuje kulturę przelotnych związków (hookup culture)** w której przypadkowe, niezobowiązujące kontakty seksualne są postrzegane jako norma, w której trwałe, emocjonalne zaangażowanie nie jest priorytetem, relacje oparte na fizycznej bliskości są oddzielone od emocji, a wartości takie jak monogamia, wierność czy intymność są marginalizowane. Kobiety – zazwyczaj bardziej zainteresowane trwałymi relacjami osobistymi niż mężczyźni – wydają się tu szczególnie pokrzywdzone⁴².
- **osłabia instytucję małżeństwa**, która podporządkowuje seks trwałej, wiernej wspólnocie miłości i odpowiedzialności. Pornografia

38 Online grooming of children for sexual purposes: Model legislation & global review...dz. cyt.

39 N.A. Latzman i in., *Sexual Offending in Adolescence: A Comparison of Sibling Offenders and Nonsibling Offenders across Domains of Risk and Treatment Need*, „Journal of Child Sexual Abuse”, 2011, <https://doi.org/10.1080/10538712.2011.571233>

40 Pyżalski J., Zdrodowska A., Tomczyk Ł., Abramczuk, Polskie badanie EU Kids Online 2018. Najważniejsze wyniki i wnioski, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019, zob. https://fundacja.orange.pl/files/user_files/EU_Kids_Online_2019_v2.pdf

41 *The demise of guys?* | Philip Zimbardo, „TED”, <https://www.youtube.com/watch?v=FMJgZ4s2E3w>.

42 Zob. M. Regnerus, „Cheap Sex”, 2017, ss. 100–105 i 108–113.

wpływa negatywnie zarówno na zawieranie małżeństw⁴³ jak i na ich przebieg⁴⁴, a także przyspiesza rozpad małżeństw⁴⁵. Szkodzi ludzkiemu szczęściu, ponieważ podważa instytucje i więzi, które wspierają ludzkie szczęście i spełnienie⁴⁶.

7. Pornografia potęguje inne negatywne zjawiska.

Łatwy dostęp małoletnich do pornografii potęguje szereg negatywnych zjawisk, które mają długotrwały wpływ na ich rozwój emocjonalny i psychiczny.

a) sexting

Pornografia może prowadzić do normalizacji sextingu, czyli przesyłania intymnych zdjęć, co z kolei zwiększa ryzyko cyberprzemocy i szantażu. *Związek z pornografią jest tu jednoznaczny*: "Badania dotyczące kontaktu dzieci z pornografią pokazują, że młode osoby, które wymieniały się materiałami erotycznymi w procesie sextingu, częściej poszukiwały materiałów pornograficznych i erotycznych w sieci."⁴⁷ Ocenia się nawet, że osoby, które kiedykolwiek miały kontakt z pornografią, pięć razy częściej wysyłają nagie lub półnagie zdjęcia⁴⁸.

41,5 proc. 16-latków potwierdza, że otrzymuje propozycje przesyłania własnych materiałów erotycznych⁴⁹. "Głównym niebezpieczeństwem wynikającym z sextingu jest to, że w chwili wysłania wiadomości traci się kontrolę nad przesłanym

materiałem, który może zostać upubliczniony i rozesłany do innych osób."⁵⁰

b) kompleksy i zaburzony obraz własnego ciała

Kontakt z treściami pornograficznymi często zaburza również obraz własnego ciała, wywołując niską samoocenę, kompleksy i nierealistyczne oczekiwania wobec własnej seksualności. Kontakt z pornografią w młodym wieku może szczególnie skutecznie doprowadzać do odrzucenia własnego ciała. Pornografia oddziałuje na wielu nastolatków w taki sposób, że zaczynają wierzyć, iż w jakiś sposób nie są zdrowi ani normalni.

c) choroby przenoszone drogą płciową

Normalizując nieodpowiedzialne podejście do seksu, pornografia nie pozostaje bez wpływu na rosnącą liczbę przypadków chorób przenoszonych drogą płciową.

Badania pokazują, że regularni użytkownicy pornografii są znacznie bardziej skłonni wierzyć, że takie rzeczy jak seks grupowy czy ryzykowne zachowania seksualne są bardziej powszechne niż w przypadku ich rówieśników, którzy nie oglądają pornografii. Dlaczego? Bo właśnie tego się naoglądali. W metaanalizie 14 badań przekrojowych dotyczących młodych ludzi w wieku 10-24 lat, ekspozycja na strony internetowe o charakterze jednoznacznie seksualnym była skorelowana m.in. z rzadszym stosowaniem prezerwatyw⁵¹.

Obok wymienionych trzech zjawisk, potęgowanych przez pornografizację kultury młodzieżowej oraz opisanych wcześniej skutków konsumpcji pornografii, można wymienić cały szereg innych, napędzanych lub potęgowanych przez pornografię toksycznych praktyk, jak *sextortion*, *revenge porn*, *deep fake porn* i inne. Wszystkie one, za

43 M. Malcolm, G. Naufal, *Are pornography and marriage substitutes for young men?*, "Eastern Economic Journal", 2016, <https://doi.org/10.1057/eej.2015.7>.

44 Por. m.in. badania przywoływane w rozdz.2.2 lit. c.

45 Tamże.

46 S. Yenor, *A Postmortem on the Sexual Revolution: What Deregulation of Pornography Has Wrought*, First Principles No. 78, Heritage Foundation, maj 2020.

47 red. A. Kwaśnik, Z. Polak, *Ryzykowne zachowania seksualne i seksualizacja młodych użytkowników internetu. Zarys problematyki*, NASK, 2019.

48 Tamże.

49 NASK, *Nastolatki wobec pornografii cyfrowej. Trajektorie użytkowania*, 2022.

50 red. A. Kwaśnik, Z. Polak, *Ryzykowne zachowania seksualne i seksualizacja młodych użytkowników internetu. Zarys problematyki*, NASK, 2019, s. 31.

51 L. W. Smith, B. Liu i in., *Is sexual content in new media linked to sexual risk behaviour in young people? A systematic review and meta-analysis*, "Sexual Health", 2016, <https://doi.org/10.1071/SH16037>.

sprawą nieograniczonego dostępu małoletnich do treści pornograficznych w internecie, stały się częścią środowiska społecznego w którym żyją współczesne dzieci i młodzież.

IV. To jest możliwe

Wprowadzenie realnej ochrony dzieci przed treściami pornograficznymi w internecie jest możliwe. Ustawy wprowadzające obowiązek skutecznej weryfikacji wieku na stronach pornograficznych przyjęto w:

- **Stanach Zjednoczonych** – w 2022 r. Louisiana jako pierwszy stan nałożyła na podmioty udostępniające treści pornograficzne obowiązek weryfikacji pełnoletności użytkowników. W czerwcu 2024 r. już 19 stanów w USA miało uchwalone ustawy dotyczące weryfikacji wieku na stronach pornograficznych⁵². W kolejnych trwają prace w stanowych parlamentach.
- **Wielkiej Brytanii** - 26 października 2023 r. weszła w życie Online Safety Act⁵³. Obecnie trwają prace nad stosownym aktem wykonawczym (wytycznymi) którego wejście w życie planowane jest na 2025 r.
- **Francji** – 21 maja 2024 r. prezydent Francji podpisał ustawę o bezpieczeństwie przestrzeni cyfrowej (ustawa SREN)⁵⁴. Obecnie, podobnie jak w Wielkiej Brytanii, trwają prace nad wytycznymi, które mają określić minimalne wymagania techniczne jakie będą musiały spełniać systemy weryfikacji wieku w zakresie dostępu do treści pornograficznych.

Nawet jeśli nie zapewni to ochrony całkowitej, to bez wątpienia wydatnie ją zwiększy.

52 US State age verification laws for adult content, The Age Verification Providers Association, <https://avpassociation.com/4271-2/>.

53 Online Safety Act 2023, <https://bills.parliament.uk/bills/3137/>.

54 LOI n° 2024-449 du 21 mai 2024 visant à sécuriser et à réguler l'espace numérique, <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000049563368>.

WSPARCIE DARCYŃCÓW

Instytut Ordo Iuris jest fundacją i zakres naszej aktywności jest ściśle uzależniony od funduszy, które pozyskamy na działalność statutową. Ceniąc sobie niezależność, nie korzystamy ze środków publicznych i grantów, których pozyskanie mogłoby ją ograniczać. Naszą działalność prowadzimy tylko dzięki hojności naszych Darczyńców, zwłaszcza tych, którzy wspierają nas regularnie co miesiąc w ramach Kręgu Przyjaciół (więcej na: www.przyjaciele.ordoiuris.pl)

RAZEM MOŻEMY REALNIE WPŁYWAĆ NA RZECZYWISTOŚĆ!

DAROWIZNĘ MOŻNA PRZEKAZAĆ NA KONTO

32 1160 2202 0000 0002 4778 1296

Fundacja Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris
ul. Zielna 39, 00-108 Warszawa
oraz za pomocą przelewów internetowych
Tpay i PayPal (szczegóły na stronie www.ordoiuris.pl)

ordoiuris.pl

[/ordoiuris](https://www.facebook.com/ordoiuris)

[/ordoiuris](https://www.youtube.com/ordoiuris)

[/ordoiuris](https://www.instagram.com/ordoiuris)

[@ordoiuris](https://twitter.com/ordoiuris)